

Aan Minister

nota

Aanbieding Uitvoeringswet FuelEU Maritiem en ReFuelEU
Luchtvaart aan MR

TER BESLISSING

Datum

19 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/172614

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken

Afdeling Lucht- en
Scheepvaart

Beslistermijn

20 juni 2024

Bijlage(n)

4

Aanleiding

Het onderhavige wetvoorstel wijzigt de Wet milieubeheer, de Wet havenstaatcontrole, de Wet voorkoming verontreiniging door schepen en de Wet luchtvaart. Met deze wijzigingen wordt uitvoering gegeven aan Verordening (EU) 2023/1805 (hierna: FuelEU Maritiem) en Verordening (EU) 2023/2405 (hierna: ReFuelEU Luchtvaart). De verordeningen hebben als doel het gebruik van duurzame brandstoffen (ook: *sustainable aviation fuels*, SAF) door vliegtuigen en schepen te vergroten, om zo hun ecologische voetafdruk te verkleinen. Beide verordeningen maken deel uit van het wetgevingspakket 'Fit for 55'.

Het betreft beleidsarme implementatie die enkel strekt tot uitvoering van de genoemde verordeningen. Gelet hierop is afgezien van behandeling in ambtelijke voorportalen en internetconsultatie. Met deze nota wordt u dan ook verzocht om in te stemmen met het aanbieden van het wetsvoorstel aan de ministerraad en hiertoe enkele documenten te ondertekenen. Als de ministerraad instemt met het wetsvoorstel, kan dit vervolgens voor advies worden aangeboden aan de Raad van State. De HUF-toets van zowel NEa als ILT zijn later dan verwacht ontvangen. Naar aanleiding van de hierin opgenomen conclusies heeft overleg moeten plaatsvinden om de adviezen te verwerken in het wetsvoorstel. Gelet op de beoogde inwerkingtreding op 1 januari 2025, heeft het de sterke voorkeur om het voorstel nog voor het zomerreces te agenderen in de ministerraad. Wanneer het voorstel van wet niet op 1 januari 2025 in werking treedt, is sprake van niet-tijdige implementatie van beide verordeningen. Het gevolg hiervan kan zijn dat er door de Europese Commissie twee ingebrekestellingen worden opgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het voorstel van wet en daartoe de volgende stukken te ondertekenen:

- het ministerraadformulier, waarmee het voorstel aan de ministerraad van 28 juni 2024 wordt aangeboden.

Indien de ministerraad instemt, wordt u tevens verzocht te ondertekenen:

- de memorie van toelichting, en
- de voordracht aan Zijne Majesteit de Koning met het oog op het verkrijgen van advies van de Afdeling advisering van de Raad van State.

Kernpunten

FuelEU Maritiem

FuelEU Maritiem draagt bij aan het stimuleren van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in het maritieme transport, met als doel de vermindering van uitstoot van broeikasgassen. De kern van FuelEU Maritiem is het vanaf 1 januari 2025 opleggen van limieten aan de broeikasgasintensiteit van de aan boord van een schip gebruikte brandstoffen. Die limieten nemen na verloop van tijd stapsgewijs toe. Van 2% in 2025 tot 80% in 2050. De verplichting geldt voor alle zeeschepen groter dan 5.000 bruto tonnage die worden gebruikt voor het vervoer van personen of vracht voor commerciële doeleinden en die een Europese haven aandoen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds vaart tussen en in EU-havens en anderzijds vaart tussen EU- en niet-EU havens. Voor de eerste categorie geldt de verplichting voor 100% van het gerapporteerde energieverbruik van schepen, voor de tweede 50%. FuelEU Maritiem bevat vanaf 1 januari 2030 tevens de verplichting dat container- en passagiersschepen groter dan 5.000 bruto tonnage, die langer dan twee uur aanmeren, op bepaalde ligplaatsen walstroom gebruiken ten einde de luchtvervuiling in kustgebieden en havens te reduceren.

Datum

19 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/172614

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken

Afdeling Lucht- en

Scheepvaart

Aan

Minister

Bijlage(n)

4

RefuelEU Luchtvaart

ReFuelEU Luchtvaart heeft als doel om zowel de vraag naar als het aanbod van SAF en synthetische brandstoffen te vergroten. Deze brandstoffen hebben een lagere uitstoot van broeikasgassen (waaronder CO₂) dan kerosine uit fossiele brandstoffen. Daarnaast moet ReFuelEU Luchtvaart zorgen voor een gelijk speelveld op de hele EU-luchtvervoersmarkt. ReFuelEU Luchtvaart bevat verplichtingen voor de verschillende actoren binnen de luchtvaartsector, namelijk de leverancier van luchtvaartbrandstoffen, de luchtvaartuigexploitanten en de beheerders van Unieluchthavens. De kern van ReFuelEU Luchtvaart is de verplichting aan leveranciers van luchtvaartbrandstof om vanaf 2025 alle brandstof die ze op Unieluchthavens aan luchtvaartmaatschappijen leveren, een minimumaandeel duurzame luchtvaartbrandstof te laten bevatten, en vanaf 2030, een minimumaandeel synthetische brandstof. De verplichte aandelen duurzame en synthetische brandstof die de luchtvaartbrandstofleverancier moeten leveren lopen stapsgewijs op van 2% in 2025 tot 70% in 2050.

Implementatieregelgeving

EU-verordeningen werken rechtstreeks door in de rechtsorde van de lidstaten en zijn direct toepasbaar. Lidstaten zijn er wel toe gehouden om alle maatregelen te nemen die nodig zijn voor de volledige verwezenlijking van een verordening. Het kan dus nodig zijn om bepalingen met betrekking tot handhaving en de aanwijzing van bevoegde autoriteiten op te nemen in nationale regelgeving. De Uitvoeringswet strekt hiertoe.

Allereerst wordt de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) aangewezen als bevoegde autoriteit ten aanzien van luchtvaartuigexploitanten, leveranciers van luchtvaartbrandstoffen en scheepvaartmaatschappijen.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) wordt aangewezen als bevoegde autoriteit ten aanzien van de beheerder van Unieluchthavens en ten aanzien van het toezicht op de scheepvaartmaatschappijen.

Ten slotte worden met de Uitvoeringswet bepalingen opgenomen met betrekking tot het sanctioneren van overtredingen van hetgeen bepaald in de verordeningen. Hiertoe krijgt NEa ter uitvoering van beide verordeningen de bevoegdheid om een last onder dwangsom op te leggen. Daarnaast krijgt NEa de bevoegdheid om in specifieke gevallen een bestuurlijke boete op te leggen.

Aan ILT wordt voor de uitvoering van FuelEU Maritiem de bevoegdheid toegekend om te controleren of schepen die een Nederlandse aanloophaven aandoen, beschikken over een geldig FuelEU-conformiteitsdocument. Wanneer dit twee opeenvolgende perioden niet het geval is, kan ILT een buitenlands schip verwijderen. Met betrekking tot ReFuelEU Luchtvaart krijgt de ILT de bevoegdheid om handhavend op te treden ten aanzien van de beheerder van Unieluchthavens.

Datum

19 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/172614

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken

Afdeling Lucht- en Scheepvaart

Aan

Minister

Bijlage(n)

4

Krachtenveld

Bij het voorbereiden van dit voorstel van wet is vroegtijdig overleg geweest met de verschillende instanties die in deze wet als bevoegde autoriteiten worden aangewezen. Dit zijn de NEa en de ILT. De conclusie van NEa is dat het wetsvoorstel op punten onvoldoende uitvoerbaar is en versterking van de handhaafbaarheid te overwegen is. De conclusie van ILT is dat het wetsvoorstel handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig is, waarbij wel enkele aandachtspunten en wensen zijn meegegeven. Beide HUF-toetsen hebben een aantal aandachtspunten opgeleverd. Zo goed als alle punten zijn in overleg met de NEa en ILT opgelost, waardoor het wetsvoorstel na wijziging voldoende handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig wordt geacht. Waar geen tegemoetkoming mogelijk was, is dit besproken met NEa en ILT. Hiertoe is toegezegd dat bij een eerstvolgende wetwijziging opnieuw kan worden bezien of het nodig is om aanvullende taken of bevoegdheden bij NEa of ILT te beleggen. Hierbij gaat het om verzoeken, die op dit moment verder strekken dan hetgeen in de verordeningen is bepaald.

Toelichting*Internationale/Europese context*

Gelet op de voorziene inwerkingtredingsdatum van beide verordeningen, wordt gestreefd naar inwerkingtreding van de Uitvoeringswet op 1 januari 2025.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Wetsvoorstel Uitvoeringswet FuelEU Maritiem en ReFuelEU Luchtvaart	Betreft de tekst van het wetsvoorstel.
2	Aanbiedingsformulier MR	Standaardformulier voor aanbidding stukken aan MR.
3	Adviesnota MR	Betreft de adviesnota m.b.t het aanbieden van het voorstel aan de ministerraad.
4	Voordracht Raad van State	Met deze voordracht vraagt u Z.M. de Koning om het wetsvoorstel met bijbehorende toelichting aan te bieden aan de

		Afdeling advisering van de Raad van State.
--	--	--

Datum

19 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/172614

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken

Afdeling Lucht- en Scheepvaart

Aan

Minister

Bijlage(n)

4